

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง ประดูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉินสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร

ตามที่ได้มีประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง ประดูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉินสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมไว้แล้ว นั้น

โดยที่ปัจจุบันมีผู้ประกอบการขนส่งและเจ้าของรถได้ติดตั้งบานประดูทางขึ้นลงที่ใช้กลไกควบคุมการปิดเปิดโดยอัตโนมัติสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเป็นจำนวนมาก แต่การติดตั้งบานประดูดังกล่าวยังไม่มีมาตรฐานและเกิดความปลอดภัยแก่ผู้โดยสาร ต่อมาเมื่อทางราชการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการติดตั้งประดูดังกล่าว และให้ทำการแก้ไขปรับปรุงภายในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วก็ตาม ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการขนส่งและเจ้าของรถจำนวนมากไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดได้ เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันเกิดการชะลอตัว และมีต้นทุนการขนส่งสูงขึ้นอันเนื่องมาจากราคาน้ำมันแพง ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว สมควรขยายระยะเวลาการบังคับใช้ประกาศดังกล่าวสำหรับรถบางประเภทเสียใหม่ให้เหมาะสม และเพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและอ้างอิง สมควรยกเลิกประกาศฉบับเดิมทั้งหมดและรวมให้เป็นฉบับเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑ (๒) (ณ) และข้อ ๑๐ (๒) (ข) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบก จึงออกประกาศกำหนดประดูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉินสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง ประดูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉินสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖

(๒) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง ประดูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉินสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง ประดูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉินสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ (ก) มาตรฐาน ๑ (ข) มาตรฐาน ๒ (ก) มาตรฐาน ๒ (ข) มาตรฐาน ๒ (ค) มาตรฐาน ๒ (ง) มาตรฐาน ๓ (ก) มาตรฐาน ๓ (ข) มาตรฐาน ๕ (ก)

และมาตรฐาน ๕ (ข) ต้องมีประตูทางขึ้นลงอย่างน้อย ๑ ประตู แต่ไม่เกิน ๒ ประตู และต้องมีประตูฉุกเฉินอย่างน้อย ๑ ประตู

ในกรณีรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๓ (ก) มาตรฐาน ๓ (ข) และมาตรฐาน ๕ (ข) ที่มีประตูทางขึ้นลง ๒ ประตู จะมีประตูฉุกเฉินตามวรรคหนึ่งหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๓ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๔ (ก) มาตรฐาน ๔ (ข) มาตรฐาน ๔ (ค) มาตรฐาน ๔ (ง) มาตรฐาน ๔ (จ) และมาตรฐาน ๔ (ฉ) ต้องมีประตูทางขึ้นลงที่ชั้นล่างอย่างน้อย ๑ ประตู แต่ไม่เกิน ๒ ประตู และต้องมีประตูฉุกเฉินที่ชั้นบนอย่างน้อย ๑ ประตู และที่ชั้นล่างอย่างน้อย ๑ ประตู

ในกรณีรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๔ (จ) และมาตรฐาน ๔ (ฉ) ที่ชั้นล่างมีประตูทางขึ้นลง ๒ ประตู ชั้นล่างจะมีประตูฉุกเฉินหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๔ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๖ (ก) และมาตรฐาน ๖ (ข) ต้องมีประตูทางขึ้นลงที่ตอนหน้าอย่างน้อย ๑ ประตู แต่ไม่เกิน ๒ ประตู ที่ตอนท้ายอย่างน้อย ๑ ประตู แต่ไม่เกิน ๒ ประตู และต้องมีประตูฉุกเฉินที่ตอนหน้าอย่างน้อย ๑ ประตู ที่ตอนท้ายอย่างน้อย ๑ ประตู

ในกรณีรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๖ (ข) มีประตูทางขึ้นลงที่ตอนหน้า ๒ ประตู ที่ตอนหน้าจะมีประตูฉุกเฉินหรือไม่ก็ได้ และในกรณีมีประตูทางขึ้นลงที่ตอนท้าย ๒ ประตู ที่ตอนท้ายจะมีประตูฉุกเฉินหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕ ประตูทางขึ้นลงต้องมีขนาดทางขึ้นลงกว้างไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร สูงไม่น้อยกว่า ๑.๖๐ เมตร อยู่ที่ดินด้านซ้ายของตัวรถ และความสูงของพื้นบันไดขั้นต่ำสุดในขณะรถเปล่า ต้องอยู่สูงจากพื้นผิวทางไม่เกิน ๔๕ เซนติเมตร

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารประเภทการขนส่งประจำทางในเส้นทางหมวด ๑ ประตูทางขึ้นลงต้องมีขนาดทางขึ้นลงกว้างไม่น้อยกว่า ๗๐ เซนติเมตร สูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร อยู่ที่ดินด้านซ้ายของตัวรถ และความสูงของพื้นบันไดขั้นต่ำสุดในขณะรถเปล่าต้องอยู่สูงจากพื้นผิวทางไม่เกิน ๔๕ เซนติเมตร

ข้อ ๖ ประตูทางขึ้นลงสำหรับรถตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารประเภทการขนส่งประจำทางในเส้นทางหมวด ๑ หมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ การขนส่งไม่ประจำทาง และการขนส่งส่วนบุคคล ถ้าประตูทางขึ้นลงเป็นบานประตูที่ใช้กลไกควบคุมการปิดเปิดโดยอัตโนมัติ ต้องมีระบบการทำงานที่มีความปลอดภัยสำหรับผู้โดยสาร โดยสามารถควบคุมให้บานประตูที่กำลังปิด หากกระทบถูกผู้โดยสารหรือสิ่งกีดขวาง บานประตูต้องเปิดออกโดยอัตโนมัติ หรือหากบานประตู

หนึ่งส่วนหนึ่งของร่างกายต้องสามารถดึงออกได้โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้โดยสาร หรือมีระบบการทำงานอื่นที่มีความปลอดภัยสำหรับผู้โดยสารตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ และต้องมีสัญญาณไฟกระพริบสีแดง พร้อมทั้งสัญญาณเสียงเตือนแสดงการปิดเปิดของบานประตู ณ บริเวณประตูทางขึ้นลงภายในตัวรถและบริเวณที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร ถ้าประตูทางขึ้นลงเป็นบานประตูที่ใช้ระบบการทำงานตามวรรคหนึ่ง ต้องมีอุปกรณ์ที่สามารถทำให้บานประตูเปิดออกได้ทั้งจากภายในและภายนอกตัวรถ โดยสะดวกในกรณีฉุกเฉิน แม้ในขณะที่ระบบดังกล่าวจะทำงานหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๓ ประตูฉุกเฉินต้องมีขนาดทางออกไม่น้อยกว่า ๔๐ x ๑๒๐ เซนติเมตร อยู่ที่ด้านข้างกลางตัวรถหรือก่อนไปทางท้ายหรือด้านท้ายรถ โดยจะมีบานประตูปิดเปิดหรือบานปิดเปิดชนิดอื่นใดที่สามารถเปิดออกได้เต็มส่วนกว้างและส่วนสูง เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

ในกรณีที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของประตูฉุกเฉินอยู่เหนือล้อหลังขวา ส่วนล่างของประตู ณ ที่ระดับความสูงไม่เกิน ๔๕ เซนติเมตร โดยเริ่มวัดจากพื้นรถจะมีความกว้างของทางออกน้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร ก็ได้

ข้อ ๔ ประตูฉุกเฉินต้องติดตั้ง ณ บริเวณในห้องโดยสารและต้องเปิดออกได้ทั้งจากภายในและภายนอกโดยไม่ต้องใช้กุญแจ หรือเครื่องมืออื่นใด โดยผู้โดยสารสามารถออกได้สะดวก เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และต้องไม่มีสิ่งกีดขวางทางออก

ประตูฉุกเฉินหรือบริเวณใกล้เคียงต้องมีเครื่องหมายข้อความว่า “ประตูฉุกเฉิน” พร้อมด้วยคำอธิบายหรือสัญลักษณ์แสดงวิธีเปิดเป็นภาษาไทยทั้งด้านในและด้านนอกตัวรถ ณ ตำแหน่งที่เห็นชัดเจน

ข้อ ๕ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ถ้าประตูทางขึ้นลงเป็นบานประตูที่ใช้กลไกควบคุมการปิดเปิดโดยอัตโนมัติและจดทะเบียนไว้แล้วก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ผู้ประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถทำการปรับปรุงแก้ไขบานประตูดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อ ๖ ภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

(๑) กรณีเป็นรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารประเภทการขนส่งประจำทางในเส้นทางหมวด ๑ ภายในวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) กรณีเป็นรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารประเภทการขนส่งประจำทางในเส้นทางหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ การขนส่งไม่ประจำทางและการขนส่งส่วนบุคคล ภายในวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

ปิยะพันธุ์ จัมปาสุต

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก